

Poznań, dnia 30.04.2024 r.

Dr hab. Arkadiusz Adamczyk, prof. AMP
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu
Dziedzina - sztuki muzyczne
Dyscyplina – instrumentalistyka

Recenzja

**w postępowaniu o nadanie dr Magdzie Morus-Fijałkowskiej stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne**

Zlecniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Sztuki Muzyczne Akademii Sztuki w Szczecinie, działając na podstawie art. 221 ust. 5 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 Lipca 2018r. (Dz.U. 2023, poz. 742);

Par. 45 lit. c Statutu Akademii Sztuki w Szczecinie, Załącznik do Uchwały Senatu nr 154/2023 z dnia 10 października 2023r;

Par. 6 ust 1 Regulaminu nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki muzyczne, zatwierdzonego Uchwałą nr 7/XIV/2023 Rady Dyscypliny Sztuki Muzyczne z dnia 14 czerwca 2023 roku, powołała mnie na recenzenta w celu sporządzenia opinii dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego Kandydatki.

Złożona wraz z wnioskiem dokumentacja dorobku dr Magdy Morus-Fijałkowskiej odpowiada wymaganiom ustawy art. 227 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021, poz.478).

Podstawowe dane o Habilitantce

Pani Magda Morus-Fijałkowska jest Absolwentką Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku w klasie st. wykł. Elżbiety Symonowicz- Czapor (2001). Jako stypendystka programu Erasmus (2000/2001), odbyła studia w Konserwatorium Muzycznym w Turku (Finlandia) w klasie fletu prof. Hannu Lehtinena. Jest też Stypendystką Burmistrza Miasta Kwidzyna w roku 1996.

Brała udział w wielu kursach mistrzowskich prowadzonych przez Petera Lukasa Grafa, Mirjam Nastasi, Bernarda Goldberga, Jerzego Mrozika, Antoniego Wierzbńskiego, Roberta Dicka, Furugh Karimi- Djafar- Zadeh.

W latach 2001- 2004 była pierwszą flecistką orkiestry Opery na Zamku w Szczecinie. Od roku 2002 jest pedagogiem klasy fletu, a od roku 2015 kierownikiem sekcji instrumentów dętych i perkusji w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. G. Bacewicz w Koszalinie. Odnosi liczne sukcesy pedagogiczne czego dowodem są nagrody uczniów na konkursach w kraju i za granicą. Pani Magdalena Morus-Fijałkowska była wielokrotnie wyróżniana i nagradzana za pracę pedagogiczną. W roku 2018 otrzymała nagrodę indywidualną II stopnia przyznaną przez Dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie za Szczególny wkład w rozwój edukacji artystycznej w Polsce. Jest jurorem konkursów fletowych w Polsce, a także wykładowcą warsztatów fletowych.

Współpracuje z orkiestrą Filharmonii Koszalińskiej (od 2002 roku), występuje jako kameralistka między innymi z European Flute Ensemble, Polskim Trio Fletowym, z agencjami artystycznymi „Artos”, „Osadaart”.

Jest inicjatorką, organizatorką oraz dyrektorem artystycznym Sympozjum Fletowego w Koszalinie, którego gośćmi byli m.in. Jørn Eivind Schau (Norwegia), Patrick Gallois (Francja), Ewa Murawska (Polska), Gudrun Birgisdottir (Islandia), János Bálint (Niemcy), Ewelina Zawiślak (Polska).

Nagrała trzy płyty CD z muzyką kameralną przeznaczoną na orkiestrę fletową. Wraz z Ewą Murawską i Eweliną Agatą Zawiślak tworzy Polskie Trio Fletowe.

W roku 2018 uzyskała stopień doktora sztuk muzycznych w macierzystej uczelni- Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Od roku akademickiego 2018/ 2019 jest wykładowcą Akademii Sztuki w Szczecinie.

Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego przez Kandydatkę

Na dzieło artystyczne dr Magdy Morus-Fijałkowskiej składa się album - nagranie audio zatytułowane „Shades of flute”.

Płyta zawiera następujące kompozycje:

1. Hans Ahlgrimm - Sonata na flet altowy i fortepian
2. Michał Grabowski - Sonata na flet altowy i fortepian
3. Konrad Mikołaj Øhrn - Sonata na flet, flet altowy i fortepian
4. Gabriel Pierné - Sonata op. 36 na flet i fortepian

Wykonawcami nagrania są:

Magda Morus-Fijałkowska - flet koncertowy oraz flet altowy

Dorota Maciaszczyk - fortepian

Tomasz Jocz - fortepian

Reżyser nagrania, montaż i mastering - dr hab. Witold Mickiewicz

Album CD o numerze katalogowym ARSO-CD-234, Ars Sonora Classical Music Media Producer, rok wydania 2023.

Założeniem płyty Shades of flute było ukazanie różnorodności barwowej fletu koncertowego oraz altowego przy jednoczesnym zaprezentowaniu ich możliwości technicznych.

Album otwiera skomponowana w 1937 roku Sonata na skrzypce lub flet altowy i fortepian austriackiego kompozytora Hansa Ahlgrimma. Dzieło charakteryzuje się gęstą harmonią oraz liryczną partią solową. Habilitantka doskonale prowadzi tutaj długie, kantylenowe frazy, podkreślając przy tym bardzo bogate brzmienie niskiego i środkowego rejestru fletu altowego. Zauważalna jest tutaj ogromna swoboda i pewność w operowaniu techniką oddechową. Struktura rytmiczną jest przejrzysta a artykulacja wyrazista. Habilitantka bardzo wyraziście przekazuje napięcie emocjonalne, operuje świetnym wolumenem brzmienia a dźwięk jej jest bardzo nasycony.

Kolejnym dziełem nagrany na płycie CD jest skomponowana w 2022 roku Sonatina na flet altowy i fortepian Michała Grabowskiego. Utwór powstał na zamówienie Habilitantki. Słyszymy tutaj rewelacyjnie poprowadzone kantylenowe frazy, ukazujące piękną barwę fletu altowego oraz dobrze zaprezentowane liczne przebiegi figuracyjne. Artykulacja jest tutaj klarowna oraz różnorodna. Habilitantce udało się zaprezentować ogrom możliwości brzmieniowych oraz technicznych fletu altowego. Warstwa wyrazowa została podkreślona przez umiejętnie zastosowane współczesne techniki wydobywania dźwięku, takie jak na przykład frullato czy slap tongue.

Trzecim utworem zaprezentowanym na nagraniu jest Sonata na flet, flet altowy oraz fortepian norweskiego kompozytora Konrada Mikala Øhrna, także powstała w 2022 roku. W sonacie w tym samym świetle ukazane są obydwie odmiany instrumentu, flet koncertowy oraz altowy. Habilitantce udało się tutaj doskonale przekazać piękno brzmienia oraz różnicę w barwie instrumentów. Po raz kolejny podziwiałem tutaj wielką dbałość prowadzenia frazy. Niezwykłe wrażenie zrobiły na mnie możliwości wirtuozowskie fletu altowego w części drugiej, Allegro scherzando. Zachowano tutaj niezwykłą dbałość o czystość intonacyjną oraz przejrzystość artykulacyjną. Habilitantce bardzo dobrze udało się ukazać piękno barwy dźwięku fletu altowego, jego głębi i nasycenia. Partie wykonane na flecie koncertowym także zostały wykonane na najwyższym poziomie technicznym oraz artystycznym.

Wieńczącym album nagraniem jest Sonata op. 36 na flet i fortepian francuskiego kompozytora Gabriela Pierné. Dzieło to powstało w 1900 roku na skrzypce i fortepian a następnie opracowane przez kompozytora na flet i fortepian w roku 1909. Utwór ten charakteryzuje się różnorodnością metryczną, rozbudowaną harmoniką oraz niezwykłą kolorystyką brzmieniową. Habilitantka z niezwykłą precyzją wykonawczą przekazała odpowiedni nastrój oraz zaprezentowała niebywale szeroką paletę barw dźwięku. Warto zwrócić tutaj uwagę na doskonałą precyzję rytmiczną oraz idealne zgranie partii fletu z równie wirtuozowską partią fortepianu.

Dzieło artystyczne prezentuje niezwykle wysoki poziom, zarówno od strony warsztatowej jak i czysto muzycznej. Habilitantka potwierdziła tutaj swoje bardzo wysokie umiejętności instrumentalne.

Kreacje stworzone przez Panią Magdę Morus-Fijałkowską ukazują jej osobę jako wybitnego muzyka swobodnie poruszającego się w świecie swojej wizji artystycznej. Słuchający nagrania jest przekonany o wybitnej wrażliwości wykonawcy oraz o doskonałym zrozumieniu i wyczuciu dzieła artystycznego.

Prezentowane nagranie zasługuje na duże uznanie nie tylko pod względem bardzo dobrej intonacji oraz zaawansowanej techniki wykonawczej, lecz także i niesłychanie umiejętnego operowania wielką paletą barw dźwięku fletowego.

Habilitationka w sposób niekwestionowany udowadnia, że jest wirtuozem swojego instrumentu.

Jestem przekonany, że zaprezentowany materiał odegra bardzo ważną rolę na polu światowej literatury fletu koncertowego oraz altowego i szczerze zasługuje na szeroką publikację.

Dzieło artystyczne oceniam pozytywnie.

Działalność artystyczna:

Pani Magda Morus-Fijałkowska prowadzi ożywioną działalność, głównie jako muzyk orkiestrowy, kameralistka oraz solistka.

Przed uzyskaniem stopnia doktora czynnie uczestniczyła w życiu koncertowym Akademii Muzycznej w Gdańsku, biorąc też intensywnie udział w kulturalnym życiu Trójmiasta. Bardzo ważnym etapem w rozwoju Pani Morus-Fijałkowskiej był pobyt na stypendium w Konserwatorium Muzycznym w Turku w Finlandii. Możliwość pracy z wybitnymi zagranicznymi muzykami miała ogromny wpływ na stopień wykształcenia jej osobowości muzycznej.

Ważnym etapem działalności artystycznej Habilitationki była praca na stanowisku flecistki orkiestry Opery na Zamku w Szczecinie w latach 2001-2004 a także współpraca z Operą Nova w Bydgoszczy.

Niezwykle ożywiona jest też działalność kameralna Habilitantki, koncentrująca się na różnych rodzajach zespołów fletowych, między innymi European Flute Ensemble, Orkiestra Fletowa AM w Łodzi czy też Polskie Trio Fletowe.

Po uzyskaniu stopnia doktora aktywność artystyczna Habilitantki nadal przebiegała wielotorowo jako muzyk orkiestrowy, kameralistka w wielu różnorodnych składach instrumentalnych, a także występując z recitalami solowymi.

Od 2018 roku do chwili obecnej wzięła udział w ponad 70 koncertach, na które składa się 10 recitali solowych, 57 koncertów kameralnych, 7 koncertów jako muzyk orkiestrowy oraz jeden koncert jako solistka z towarzyszeniem orkiestry. W programach wymienionych koncertów znalazło się 25 prawykonań utworów.

Habilitantka brała także udział w nagraniach płyt. Współpraca, jaką nawiązała z Orkiestrą Fletową Akademii Muzycznej w Łodzi zaowocowała nagraniem płyty „Fletowe impresje”, która to płyta zdobyła Brązowy Medal w Konkursie Global Music Awards.

Pani Morus-Fijałkowska wzięła także udział w nagraniu płyty z muzyką Janusza Stalmierskiego „Clarinet and New Polish Chamber Music”. Płyta ta zyskała pozytywne recenzje w amerykańskim magazynie „The Clarinet”.

Kolejna płyta, w której nagraniu Habilitantka uczestniczyła, zawierała polskie utwory kameralne Szymona Wieczorka.

W związku z powyżej opisaną działalnością artystyczną wysuwam wniosek, iż Habilitantka jest niezwykle zaangażowana w działalność artystyczną i należy do czołówki aktywnych flecistów polskiej sceny.

Działalność pedagogiczna i naukowa

Habilitantka wykazała się bardzo aktywną działalnością dydaktyczną, którą to oceniam bardzo wysoko. Jej uczniowie, studenci oraz absolwenci są laureatami licznych konkursów, co świadczy o niezwykłym kunszcie pedagogicznym prowadzącej klasę.

~~Habilitantka jest też zapraszana do udziału w pracach jury konkursów oraz prowadzi kursy fletowe w licznych ośrodkach w Polsce.~~

W ramach działalności naukowej napisała wiele autorskich wykładów, które wygłosiła podczas konferencji naukowych, sesji naukowych oraz warsztatów fletowych w kraju i za granicą.

Konkluzja:

Pani Magda Morus-Fijałkowska jest wybitną flecistką, reprezentującą światowy poziom jako instrumentalistka oraz pedagog. Podziwiam jej osiągnięcia artystyczne jak i pedagogiczne. Jestem przekonany, że jej praca artystyczna stanowi nieoceniony wkład w rozwój i popularyzację fletu, a szczególnie fletu altowego w Polsce.

Przedstawione przez Habilitantkę dzieło artystyczne jest na najwyższym poziomie i mam nadzieję, że zostanie szybko rozpropagowane w środowisku fletowym nie tylko w Polsce, ale i za granicą.

Jednoznacznie stwierdzam, że dorobek Pani Magdy Morus-Fijałkowskiej spełnia wymagania ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 poz. 742).

Z całego serca popieram starania dr. Morus-Fijałkowskiej o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.

dr hab. Arkadiusz Adamczyk, prof. AMP

